

AE-7936

Seat No. _____

Third Year B. A. (Non CBCS) Examination

February – 2016

Sociology : Paper - IX
(Industrial Sociology) (Old Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૧ ઔદ્યોગિકીકરણ એટલે શું ? ઔદ્યોગિકીકરણની પ્રક્રિયાના પ્રોત્સાહક પરિબળો દર્શાવો. ૨૦

૨ ઉદ્યોગમાં માનવીય સંબંધોનું મહત્વ સમજાવો. ૨૦

અથવા

૨ ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રમાં હોર્થોન પ્રયોગની ચર્ચા કરો. ૨૦

૩ ભારતમાં ઔદ્યોગિક કામદારોની ભરતીની વિવિધ પદ્ધતિઓનું વિવેચન કરો. ૨૦

અથવા

૩ ઔદ્યોગિક નોકરશાહીમાં લાઈન એન્ડ સ્ટાફ સંગઠનની ચર્ચા કરો. ૨૦

૪ સામૂહિક સોદાગીરી એટલે શું ? ઔદ્યોગિક વિવાદના નિવારણમાં તેનું મહત્વ તપાસો. ૨૦

અથવા

૪ કામદાર કલ્યાણનો અર્થ આપી, ભારતમાં કામદાર કલ્યાણની આવશ્યકતા વર્ણવો. ૨૦

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૨૦

(૧) ભારતમાં મજૂર મંડળના કાર્યો

(૨) હડતાલ

(૩) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ

(૪) લવાદ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt all questions.
(2) All questions carry equal marks.

1 What is industrial sociology ? Discuss its subject matter. 20

OR

1 Define Industrialization, state the factors encouraging the industrial process. 20

2 Explain importance of human relation in Industry. 20

OR

2 Discuss the “Howthorne experiment” in industrial sociology. 20

3 Discuss different methods of recruitment of industrial worker in India. 20

OR

3 Discuss the line and staff organisation in industrial bureaucracy. 20

4 What is collective bargaining examine its significance in solving industrial disputes. 20

OR

4 Clarify the meaning of the labour welfare and discuss the necessity of labour welfare in India. 20

5 Write short notes : (any two) 20

- (1) The function of trade union of India
- (2) Strike
- (3) Importance of the industrial sociology
- (4) Arbitration.
